

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in iudicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

**Chokier, Érasme de
Coloniae Agrippinae, 1684**

36. Conservatores an habeant iurisdictionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61886)

sess. 21. c. de Reform. ob quam non facile est veniendum ad beneficiorum divisionem, c. Majoribus cap. vacante de prob. c. 1. ubi glo. de reb. Eccles. non alien. Farin. d. decif. 288. n. 3. sed in augmento cultus divini, DD. d. c. audientiam, de Eccles. adifican. pro quo temper facienda est interpretatio. Farin. decif. 316. nu. 4. part. 2. Franc. Macens. dec. 323. nu. 2. part. 2. Rev. conf. 204. n. 12. conf. 20 nu. 6. l. 1. qua in re multum pollet iudicium ordinarii, cui in hac materia multum deferendum est, non solum ex dispositione Concilii Tridentini, sed etiã jure communi. Rebuff. de congrua portione n. 68. Surdus de alienat. ut. 4. n. 43. & seqq.

QUESTIO XXXV.

Quid si locus nullius Diœces. esse pretendatur?

Ordinarius intra limites cujus Diœces. locus nullius Diœces. esse dicitur, non habet, si juris communis dispositionem consideremus, in ejusmodi loco jurisdictionem ordinariam. c. de Xenodochiis de Relig. dom. Ver. al. dec. 306. l. 1. Farin. dec. 501. part. 2. At verò, si dispositionem Concilii Tridentini spectabit ad Ordinarium vicinioris, Trid. sess. 24. cap. 9. de Reform. præsumetur autem vicinioris, contra quem causa committitur, ne dum de vicinitatis qualitate disputatur, Ecclesie maneat acephala. Farinac. decif. 396. nu. 2. part. 1. idque nisi locus qui dicitur nullius Diœces. sit, sit intra Diœcesim Ordinarii remotioris; nam tunc ad ipsam Jurisdictionem spectabit, nisi ad assistentiam Juris communis, quæ stat pro Ordinario. obfuscerit ex possessione partis alterius. Farin. dec. 501. nu. 4. part. 2. aut ejus antecessoris: possessio enim prædecessoris successoris prodest, Rota decif. 1. de rest. spol. in novis, Guido dec. 269. Farin. d. decif. 501. nu. 2.

QUESTIO XXXVI.

Conservatores an habeant Jurisdictionem.

Conservatores, si juris scripti dispositionem contemplerur, cognoscunt dumtaxat de injuriis manifestis. c. 1. & fin. de offic. in 6. at verò, hodierni ampliore longè habent facultatem à forma privilegii dependentem. c. cum dilecta de Rescript. Guido decif. 18. Francis. Mercur. delphinali decif. 349. lib. 10. plenè Corneus conf. 15. per rot. l. 3. Firmac. decif. 616. part. 2. Probus in addit. ad Jo. Monachi d. cap. 1. de offic. decif. 196. In qua solent appellari non simpliciter conservatores Judices. Corneus d. conf. 15. n. 6. l. 3. specialiterque solet eis committi cognitio bonorum eorum, quorum sunt conservatores. Firmac. d. decif. 616. nu. 3. part. 2. ut certè exoleverit, seu parum hoc æternis conservatoribus quadret dispositio illa juris scripti. d. c. 1. de offic. del. in 6. teste Joanne Andr. d. cap. fin. n. 3. Host. n. 4. Navar. in Manuali c. 27. n. 125. vers. neq. conservator. Firmac. d. decif. 616. nu. 3. part. 2. Adjectis eorum commissionibus clausulis: *Contradictores quoslibet & rebelles per Censuram Ecclesiasticam compescendo per quam censetur data facultas judicialiter procedendi.* Jo. Andr. d. c. 1. nu. 9. vers. si ergo. & ibi Host.

Hofst. nu. 14. omni nu. 13. cum derogatione expressa Bonifaciana constitutionis. Farinac. d. decif. 616. nu. 4. suntque ejusmodi Conservatoria univerfales alieniffima, & neutriquam infirmata per Concil. Tridentin. Farin. d. decif. 416. n. 5. de quibus quaque ego fcripsi lib. 1. parti. 1. qu. 39. & plenè tom. 2. parti. 2. & ea quæ huic quæftioni do-
tunt, fupplere poterunt.

QVÆSTIO XXXVIII.

Epifcopi qualem jurifdictionem habeant in Regulares.

SUMMARIUM.

- 1. Delicta Monachorum dupliciter confiderantur. (os. 5. Beneficia Regularia folent effe manualia.)
 - 2. Abbas excommunicare potefl fuos religio- 6. Jurifdicio per privilegium conceffa, ve-
 - 3. Curati aliiq; inferiores refpectu fori po- nitentialis poffunt excommunicare. detur data privative.
 - 4. Abbati competi Jurifdicio in fuos Mo- 7. Maxime fi ad partis inflantia iurifdicio.
 - 8. Immemorialis poffeffio iurifdicio quæritur.
- D**elicta Monachorum dupliciter confiderantur, aut enima funt delicta propriæ religionis, fcilicet contra eorum regulam, feu inflituta; aut verò funt delicta communia, ut puto tendentia contra communem omnium hominum conventionem. Priore cafu, iurifdicio competi Abbati; posteriore verò Epifcopo, c. Abbas cap. Monafteria. 1. ca. cognovimus. 18. qu. 2. cap. de perſona 11. qu. 1. cap. qui vivit in pr. 16. qu. 1. Marian. cap. qualiter & quando nu. 84. de accuſat. arg. 1. militum ff. de re milit. Farinac. dec. 15. & dec. 17. parti. 1. ubi late, & vide Navarrum conf. 6. de foro comp. tit. 1. §. Jurifdicio poſteriore hoc cafu competi Epifcopo privative ad Abbatem. Farinac. d. decif. 17. Neque refert quod Abbas poffit excommunicare fuos Religioſos: quia non ideo fequitur quod Jurifdictionem contentioſam habeant. Hofst. cap. tranſmiſſa propò finem verſ. & hoc quod confirmatur de elect. cum & curati aliiq; inferiores Jurifdictione contentioſa carentes refpectu fori pœnitentialis poffunt excommunicare.
- 3. Butr. cap. cum contingat nu. 13. ubi Abb. n. 29. & 33. de foro compet. Far. d. dec. 15. in fin. d. decif. 20. Porro, quod priore cafu dixi competere Abbati Jurifdictionem, declarata ut non ea propter debeat procedere ritu ſolemni Judiciorum, ſed ſimpliciter, de plano, & ſine ſtrepitu Judicii. cap. qualiter, & quando in fin. de accuſat. cap. fin. de ſtat. Monach. cap. ad noſtram in fin. & ibi glo. de app. cap. 1. §. ſanè de Cens. in 6. cap. placuit 10. q. 1. Spec. de Inquiſit. §. 2. n. 6. & 9. Parvius de viſitat. parti. 2. qu. 7. nu. 11. Farinac. d. dec. 15. dec. 17. decif. 20. parti. 1. etiam per revocationem à beneficiis quæ habent: beneficia enim regularia ſolent effe manualia, & Egid. decif. 203. Far. d. decif. 20. n. 4. idque niſi ex eorum inflitutione aliud liqueat. quod limita, niſi Abbatibus per privilegium ſpeciale Jurifdicio omnimoda competeret: Quando enim Jurifdicio per privilegium alicui datur, cenſetur in gratiam ejus cui conceditur privative conceſſa, Angel. conf. 375. n. 4. verſ. quæro falli. Afflictus dec. 41. Gram. decif. 30. nu. 6. Aymo. conf.